

MIKROFLORA NË PULPITE DHE NDJESHMËRIA NGA PASTAT ME HIDROKSID KALCIUMI DHE ANTIBIOTIKE

— SELFO SHEHU — DONIKA MUSKA —
(Klinika stomatologjike e rrethit — Vlorë)

Studimi i florës mikrobiale në pulpite dhe veprimi antimikrobial i pastave të hidroksidit të kalciumit, të ndërthurura me antibiotikë, ka qenë gjithmonë objekt studimi. Në kohën e sotme ajo paraqet interes të veçantë. Në të gjitha punimet stomatologjike të autorëve tanë dhe të huaj thuhet se në inflamimet e pulpës merr pjesë një florë e pasur mikrobiale (2,3,4,6,7,9,11).

Lidhur me florën e pasur mikrobiale në pulpitë dhe me përdorimin në shkallë të gjerë të antibiotikëve, është e domosdoshme të bëhen studime bakteriologjike për llojet e florës mikrobiale dhe ndjeshmërinë e saj ndaj pastave me hidroksid kalciumi dhe antibiotikë që sot përdoren gjerësisht në stomatologji (1,4,7,9). Këtë detyrë i vumë vetes edhe në këtë studim.

Materiali dhe metodat

Ekzaminimet bakteriologjike i kryem në 75 fëmijë, me diagnozë: 48 raste pulpite akute dhe 27 raste pulpite kronike, duke bërë kështu diferencimin e florës mikrobiale në format e veçanta të inflamimit të pulpës.

Materialin për ekzaminimin bakteriologjik e morëm në këtë mënyrë: Në të gjitha rastet që kemi kryer prerje të gjallë të inflamimit të pulpës, kemi qenë të përgatitur për të marrë material për evidentimin e florës mikrobiale. 10-15 minuta pas anestezisë fillon puna normalisht për prerje të gjallë, izolohet fusha operatore, dhëmbët fshihen me alkool dhe jodohen. Hiqet e gjithë masa karioze dhe hapet tavani i dhomës pulpare me frezë sterile; pritët një masë e konsiderueshme e pulpës së inflamuar me ekskavator të mprehtë dhe futet në epruvetën sterile me bujon glukoz 1.5%. Më pas puna vazhdon deri në obturimin përfundimtar të dhëmbit (10). Provëza me bujon glukoz dhe material futet në termostet 37°C. Pas 24 orësh bëhet mbjellja në pjatë petri me agar gjak, të cilat futen përsëri në termostet 37°C. Kështu u veprua në të 75 rastet. Pas 24 orësh bëhet leximi sipas llojeve të mikroflorës së zhvilluar në agar gjak. Diagnoza u vërtetua edhe me preparate mikroskopike.

Rezultatet e ekzaminimeve

Gjatë studimit të mikroflorës në pulpите u vunë re disa dukuri kryesore:

Në pulpitet kronike u ndesh më shpesh një florë e përzierë, ku mbizotëronte streptokoku dhe stafilokoku. Vetëm në tre raste nga 27 pulpitet kronike, u takua kulturë e pastër e streptokokut. Në 24 rastet e tjera u takua: streptokoku 15 herë, stafilokoku 12 herë, diplokoku 4 herë, forma bacilare 3 herë, koket grampozitive 3 herë dhe myket 2 herë.

Në pulpitet akute, kulturat e pastra nga një lloj mikrobi u ndeshën më shpesh. Mbizotëronin kulturat e pastra të streptokokut 13 herë, dhe të stafilokokut — 9 herë. Në 26 kulturat e tjera u gjet florë e përzier mikrobiale: streptokoku 21 herë, stafilokoku 17 herë, diplokoku 3 herë, koket grampozitive 3 herë, format bacilare 2 herë dhe myket 2 herë.

Ashtu si në pulpitet kronike, edhe në pulpitet akute mbizotëronte një florë e përzier, ku gjendeshin më shpesh të bashkuar streptokoku me stafilokokun. Kjo shpjegohet me faktin se goja është një mjedis me një mikroflorë të pasur, e cila, nëpërmjet zgavrës karioze, depërton në pulpë, ku shfaqin patogjenitetin e tyre (7,9).

Gjithashtu, tërheq vëmendjen fakti tjetër se në pulpitet akute sasia e streptokokut hemolitik dhe stafilokokut të artë ishte përkatësisht rreth 1.5 dhe 2 herë më e madhe se në pulpitet kronike. Duke qenë se streptokoku hemolitik dhe stafilokoku i artë zotërojnë një qëndrueshmëri të lartë, në pulpitet akute mikroflora është më patogjene se në pulpitet kronike (4). Nga rezultatet e ekzaminimeve, del se banori më i shpeshtë të format e ndryshme të pulpiteve është streptokoku viridans me 34 raste ose 30.3%. Për të parë llojet e mikroflorës, shih dy paraqitjet spektrale dhe pasqyrën nr. 1.

Pas evidentimit të florës mikrobiale në pulpите, kaluam në përcaktimin e ndjeshmërisë nga pastat me hidroksit kalciumi dhe antibiotikë. Si medikament për antibiogramën zgjodhëm: tretësirën ujore të hidroksidit të kalciumit, penicilinën, streptomycinën, tetraciklinën, eritromicinën dhe ndërthurjen e hidroksidit të kalciumit me këta antibiotikë.

Siç shihet edhe nga pasqyra nr. 2, hidroksidi i kalciumit ka një veti antimikrobiale të ulët, të cilën ai e shfaq si rezultat të alkalinitetit të lartë (4,7,9). Gjithashtu, nga rezultatet e antibiogramës, vihen re se të gjithë antibiotikët kanë një veprim të lartë ndaj mikroflorës së pulpiteve. Tërheq vëmendjen veçanërisht eritromicina. Bashkohemi me mendimin e disa autorëve (1,2,8), pasi eritromicina vepron shumë ndaj florës strepto-dhe stafiloksike, e cila mbizotëronte në 75 pulpitet e marra në studim. Nga antibiograma del edhe se ndërthurja e hidroksidit të kalciumit me antibiotikë rrit veprimin ndaj mikroflorës së pulpiteve (9).

Rritja e mikrobeve në mënyrë artificiale dhe metodat e antibiogramës ndryshojnë shumë nga zhvillimi i mikrobeve dhe lufta kundër tyre në organizmin e njeriut — si rrjedhojë, edhe në pulpën e dhëmbit ku ndikojnë në mënyrë pozitive ose negative mbi ndjeshmërinë e mi-

krobove mekanizmat mbrojtëse të organizmit (1). Megjithatë nuk ndodh njëlloj si «in vivo», ashtu edhe «in vitro» lidhur me përdorimin e pastave të hidroksidit të kalciumit të ndërthurura me antibiotikë, antibiograma përsëri është e vlefshme, sepse e orienton mjekun për antibiotikun që duhet të zgjedhë në mjekimin e pulpiteve. Kjo është një detyrë e kohës lidhur me antibiorezistencën për përcaktimin e një mjekimi sa më racional e shkencor (1,11).

Përfundime:

- 1) Në pulpите ekziston një florë e pasur mikrobiale me mbizotërim të florës streptokoksike dhe banorë më të shpeshtë streptokokun viridans.
- 2) $\text{Ca}(\text{OH})_2$ në mikroflorën e inflamimit të pulpës ka një veprim të ulët antimikrobial.
- 3) Kur $\text{Ca}(\text{OH})_2$ ndërthuret me antibiotikë, efekti antimikrobial rritet.
- 4) Antibiograma në mjekimet e pulpiteve është e domosdoshme për një mjekim sa më të saktë.

Dorëzuar në redaksi më 8.6.1986

TABELA Nr. 1

Paraqitja e mikrofloris së sipas llojit të pulpitit
streptokokëve dhe stafilokokëve qëndrues në 75 pulpitet

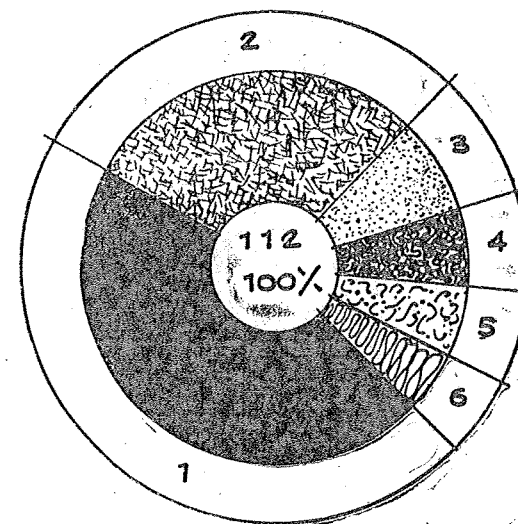
FORMAT E PULPITEVE	STREPTOKOK VIRIDANS	STREPTOKOK HEMOLITIK	STAFILOKOK ALBUS	STAFILOKOK AUREUS
PULPITE AKUTE 48 raste	21	13	16	10
PULPITE KRONIKE 27 raste	13	2	9	3
SHUMA		SHUMA		
75 raste	34	15	25	13

tabela n°2

Xasia e nasteve të mikroflorës me sensibilitet të ndryshueshëm ndaj preparateve që në studiëm

PREPARATI	MIKROFLORA REZISTENTE	MIKROFLORA ME NDJESHMERI TE VOGEL DERI 25 mm	MIKROFLORA E NDJESHME 25-35 mm	MIKROFLORA ME NDJESHMERI TE LAKTE MBI 35 mm
Ca(OH) ₂	—	75	—	—
PENICILLIN	7	5	25	38
STREPTOMICIN	8	6	24	37
TETRACYCLIN	9	8	23	35
ERITROMICIN	5	4	27	39
Ca(OH) ₂ + PENICILLIN	3	4	26	42
Ca(OH) ₂ + STREPTOMICIN	4	6	25	40
Ca(OH) ₂ + TETRACYCLIN	6	7	24	38
Ca(OH) ₂ + ERITROMICIN	2	3	26	44

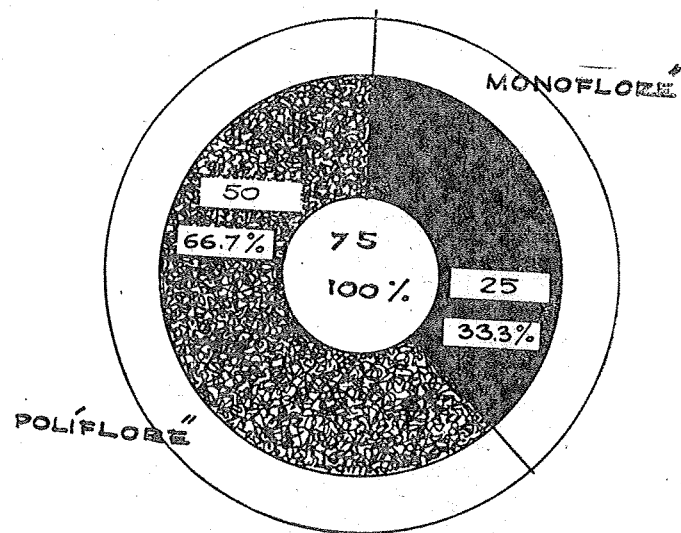
Paraqitja spektrale e 112 kulturave mikrobiale që dalin nga 75 naste me pulpita

SHPJEGIM:

1. streptokok 52 (46,4%)
2. stafilokok 38 (33,9%)
3. diplokok 7 (6,2%)
4. kokë gram pozitive 6 (5,4%)
5. forma bacilare 5 (4,5%)
6. myke 4 (3,6%)

Paragjithja spektrale e monoflores dhe poliflores që u ndesh në 75 pulpita.

BIBLIOGRAFIA

- 1) Andoni R.: Fenomeni i antibiorezistencës bakteriale dhe rëndësia e antibiogramës. Shëndetësia popullore, 1972, 3, 88.
- 2) Demars Ch.: Eléments de bactériologie endodontique. Revue d'odontostomatologie, 1977, 3, 189.
- 3) Hariton V.S. e bp.: Primenenie dioksidina dlja leçenije pulpita u detej. Stomatologija, 1984, 6, 12.
- 4) Kongo P.: Periodontitet. Tiranë, 1983, 13.

Mikroflora në pulpita dhe ndjeshmëria nga pastat me hidroksid kalciumi... 131

- 5) Material për praktikat e mikrobiologjisë. Tiranë, 1972, 57.
- 6) Mingomataj Ç.: Rezultatet e amputimit vital të kryera në pulpitet eksperimentale në dhëmbët e vëgave të mjekuara me medikament Ca(OH) — oksitetraciklin. Revista mjekësore, 1985, 1, 122.
- 7) Parhova R.L.: Primenenie Ca(OH) dlja leçenije nekatori form pulpitov. Terapevtičeskaja stomatologija, 1972, 7, 91.
- 8) Plaka Dh.: Mbi ndjeshmërinë e streptokokëve betahemolitikë ndaj tetraciklinës. Buletini i UT «Enver Hoxha» — Seria shkencat mjekësore, 1974, 2, 93.
- 9) Rabkina K.E.: Issledovanie antimikrobnogo dejstva pasti soderzhashcej kalcij v mikroflora karioznoj polosti pri pulpitov. Terapevtičeskaja stomatologija, 1972, 7, 94.
- 10) Shehu S.: Mjekimi kirurgjikal i dhëmballës së parë të përhershme me rrënjë të paformuara dhe të pakalcifikuara. Buletini i UT «Enver Hoxha» — Seria shkencat mjekësore, 1984, 3, 79.
- 11) Vinokirov Z.SH.: Mikroflora pri pulpita i çustvitelnost k antibiotikam. Stomatologija, 1965, 3, 3.

Summary

THE MICROFLORA OF PULPITIS AND ITS SENSITIVITY TO PASTES COMPOSED OF CALCIUM HYDROXIDE AND ANTIBIOTICS

The purpose of the study was to determine the microflora in 75 cases of pulpitis and its sensitivity to a paste in which calcium hydroxide was combined with antibiotics. The inflammation of the tooth pulp resulted with a wide of microorganisms among which prevailed streptococci and staphylococci. In acute pulpitis, hemolytic streptococci and staphylococcus aureus are encountered 1.5 and 2 times respectively as often as in chronic pulpitis, which probably accounts for the high virulence of acute pulpitis antibacterial properties, but when combined with antibiotics, its bactericidal activity increases. The correct treatment of pulpitis should be guided by the results of the sensitivity test.

Résumé

MICROFLORES DES PULPITES ET SA SENSIBILITE ENVERS LES PASTES COMPOSEES D'HYDROXIDE DE CALCIUM ET D'ANTIBIOTIQUES

On a déterminé la microflora dans 75 diverses formes de pulpites en déterminant à la fois, par l'antibiogramme, l'antibiotique approprié en tant que composant de la pâte avec l'hydroxide de calcium. Dans les foyers infectieux existe une flore assez riche dominée par les streptocoques et staphylocoques. Etant donné la plus grande virulence des germes dans les pulpites aiguës que chez les pulpites chroniques, le streptocoques et le staphylocoque doré sont rencontrés respectivement 1,5 et 2 fois plus chez les premières. Par les antibiogrammes on a appris que l'hydroxide de calcium a peu de propriétés antimicrobiennes. Ces derniers effets sont plus importants dans les pâtes associant l'hydroxide de calcium et antibiotique. L'antibiogramme est indispensable pour le bon fondé du traitement.